

Lok
1961

Počasí:

V roce 1961 bylo celkem studenější počasí. První jaro, studený červen, déšť a sníh. Až měrná říjen byl v celém roce nejpříjemnější. Do rána bylo bez sněhu.

Zdejší počasí po dobu téměř celého roku ovlivňuje se vztahem k severozápadní větru.

Činnost národního výboru

První rok po sloučení obcí Malá Morava, Vysoký Potok a Tojstřkov s přilehlými osadami: Sklené, Zlatý Potok, Vlaské a Vysoká, byl ve znamení rozvoje práce národního výboru, protože od tohoto roku začínalo vlastní práce NV na novém územním celku, jak po stránce politické, tak po stránce hospodářské a kulturní. Bylo nutno rozvinout práci tak, aby NV uspokojil požadavky občanů z celého územního celku, který se skládá ze 17ti volebních obvodů. Bylo nutno začít s péčí o 5 farních školních státek, 5 škol a 3 kulturní střediska. Národním výboru tak vyrostlo

mnoho problémů, které bylo nutno postupně řešit, neboť byla to věc nová, a úkolů bylo mnoho.

Národní výbor v tomto prvním roce své činnosti učinil velký kus práce. Mnohdy narazil na potíže, a to hlavně ze strany ředitelství Státního statku, které nemělo vždy pochopení pro poměr NV přístro, že NV byl za vedení Státního statku plně odpovědný. Přístro však se NV musel čistě vypořádat se vším, co bylo na něj kladeno.

Za rok 1961 bylo konáno celkem 12 zasedání NV, 23 schůzí rad NV a 3 společné zasedání se ZO-KSČ, a 2 veřejné schůze k volbám soudců a soudců vedl svého záměstka pro okresní soud v Šumperku, a konání 2 veřejných slavnostních zasedání k Měsíci čs. sv. přátelství. Schůzová činnost v tomto roce byla opravdu pestrá.

Národní výbor v roce 1961 hospodářil s rozpočtem v částce 179.700.- Kčs. Z vlastních příjmů získal Kčs 25.400.-, na příjmech ze státního rozpočtu - (příděl ONV) Kčs 154.300.-.

Z toho bylo vydáno na školství a kulturu Kčs 78.800.-, tedy značný podíl rozpočtu.

V roce 1961 bylo plánováno mnoho akcí, které bylo nutno splnit. Všechny se však splnit nepodařilo přes velké úsilí KV a proto některé akce byly přemístěny na rok 1962. Bylo to rozšíření veřejného osvětlení, gen. oprava místního rozhlasu, opravy škol v M. Moravě, Klučíně a Vojtěškově, oprava hřištěmířky ve Vojtěškově, úprava chodníku od pošty ke škole ve Vojtěškově. V provincii 1961 se přece však podařilo provést opravu m. rozhlasu ve Vojtěškově a tak 3. provincie - v den voleb soudců bylo rozhlasem poučeno k volebnímu dni. Na některé odsunuté akce byl alespoň kapištein a obsazení materiál, aby v r. 1962 tyto akce mohly být uskutečněny.

Politická činnost.

Konečným obcí vznikly 3 z. org. KSC, a to v Malé Moravě, Vysočím Potočku a Vojtěškově. Všechny tyto organizace se staly statkovými organizacemi při říd. statku v Malé Moravě. Mimo KSC je také v obci Malá Morava pol. org. Ls. soc. strany, která je dosti početná.

ZO-KSC převzala všechny řídicí činnost cel-

kového života obce. Život obce pod vedením KSČ se začal plně rozvíjet, čímž byla plněna všechna usnesení ÚV KSČ k rozvoji hospodářské politiky na vesnici.

Zemědělství.

Státní statek doznal v r. 1961 mnoho změn ve své struktuře. Účinnou reorganizací došlo k vytvoření nového ředitelství v Malé Moravě, které bylo umístěno v budově bývalé mlékárny ve Vysockém Potoce. Prvním ředitelem se stal p. Karel Podhorný. K ředitelství byly přičleněny tyto farmy Státního statku: Malá Morava, Vys. Potok, Žlutý Potok, Podlesí, Vojtrákov a Vysoká, Žleb a Vysoké Žibřidovice. V obvodu ředitelství Státního statku v Malé Moravě jsou tedy také 4 národních výbory: Malá Morava, Podlesí, Vys. Žibřidovice a Žleb.

Z bývalých forem se staly samostatná oddělení a byla vybarena potřebnými hospodářskými pracovníky včetně účetních.

Celý Státní statek obhospodaruje dohromady 2.285 ha zemědělské půdy.

V obci je 56 soukromých držitelů půdy s celkovou výměrou 21,81 ha zemědělské půdy. Jsem to poněkud drobní držitelé zemědělské půdy do 0,50 ha, 6 držitelů půdy obhospodaruje půdu nad 0,50 ha.

Státní statek v r. 1961 dožнал dalšího zlepšení ve svém hospodáření. Docílil dobrých hospodářských výsledků na výnosech jak u obilí, tak u brambor. Byla zvýšena dojrlost krav a docílena nebyvalá omška vaje. Statek Vojtěchov, kde jsou chovány slepice, se musí pochlubit vlastně tím, že má ve svém hospodáření „mistra sklusu“, kterým je zaměstnanec s. Vladimír Vaněk. Tento pečuje velmi věrně o chov slepic.

Také u vepřového žiru bylo dosaženo velmi dobrých výsledků, přesto, že u zastávajících praset se stále propaguje vlekla čůrnka.

Státní statek však nemá dostatek svých pracovníků a proto je nutné si opatřovat brigádníkem pomocí zavodu a dosti často i vojenských porádek ke zvládnutí špičkových prací. Zpravidla jsou to žně a sklizeň brambor. Zde též vypomáhají školy nejen z okolí, ale i ze Smupetky. Pochvil, brigádnická pomoc však velmi často nebývá kvalitní, vynoří se tak i neklady

na výrobu. Jiného řešení však zde není, i když pro
činěná věznostní opatření jak se strany Štátního stat-
ku, tak i N.V. V obci není tolik lidí, aby na všechno
obhospodářství byl Štátní statek soběstačný. Je mno-
ho nevířel občanů během roku vydatně pomáhá
Štátnímu statku ve špičkových chvílích, čímž jsou pl-
něny záručky společenství organizací na pomoc na-
šemu zemědělství. Jsou to organizace: K. S. L., L. činný
klub, požárníci, SV jednoty a klavíři v. z.

Pro zimní období Štátek zajistil dostatečně kuni-
vorní zaklady silážními hmotami a senem. Letos po-
celkem slušně a průměrně počán během sklizně; poda-
řilo se všechnu úrodu sklízet kvalitně a během skliz-
ně nedocházelo k žádným poruchám. Jenom u lnu je
škoda, že se musí sklízet v době, kdy také současně probíhá
sklizeň obilí, a není proto možno se dostatečně věnovat
sklizení lnu a tato se pro žněť práce opomíjí, len se
tak stává nekvalitní a přichází pak do nejhorších tříd a
tudíž výtežek za tuto, tak potřebnou plodinu pro náš
textilní průmysl, je velmi malý. Jaký by byl finan-
ční výtežek za len, kdyby byl pečlivě sklizen a řádně
urožen!

Na hospodářství Vysoký Potok je s velmi dobrými výsledky chován výběrový oráčor polemného skotu.

Na všech hospodářstvích byla rozvrhuta soutěž, na jejímž základě bylo dosaženo hodnů dobrých hospodářských výsledků. Celkem bylo vyhodnoceno 23 doječů, soutěž probíhala též ve sklizni obilovin, silážováním a sklizni okopanin. Každý měřic bylo provedeno vyhodnocení soutěže. Soutěž vedla k zlepšení hospodářských výsledků jako žirafine, tak i rostlinné výživy. Také NV zasedl soutěž mezi obci a to mezi drobnými držiteli pudy a chovateli slepic. Soutěž byla zaměřena na dodávku vajec v obci a přinesla velký úspěch. Dodávka vajec obci byla splněna na 190% a NV vyhodnotil a peněžitě odměnil 13 dodavatelů vajec. Ukládalo se, že soutěž přispěla k dobrému věci.

Školství.

Největší výbor pro stoněmí obci Malé Moravce, Vysokého Potoku a Tojškova obhospodaruje 5 škol 1.-5. postupného ročníku. V Malé Moravě je dvoutrůdka, v ostatních vonech jednotřídka. V Školení a Vysoké je velmi malý počet žáků, neklady na tyto školy jsou

velmi vysoce a mimo to školy v Malé Moravě, Skleuše, Voj-
tíškově a Vysoké potřebují nutně generální opravy. Pro zvý-
šení počet žáků v Malé Moravě bude nutné vybudovat
z této dvojtřídky trojtřídku. Současně usloveni výbor a
školní komise pro zřejmou neúnornost škol ve Skleuše a
Vysoké, plánují uzavření těchto dvou škol a zřízení újed-
ní školy v Malé Moravě. Je proto vedeno jednání se
školským odborem K-OKV v Imperku v tomto směru.
Dále se NV dožadují od OKV v Imperku o přidělení
dopravního prostředku ke svážení dětí z osad Skleušo
a Vysoké do školy v Malé Moravě. Im ale NV od-
stranit neúnornost škol ve Skleuše a Vysoké, kde je
pouze 4-5 žáků a je zde vzdáván učitel. Zároveň však
vedoucí orgány mají pro požadavek uslovení výboru
velmi malé pochopení.

Na škole v Malé Moravě bylo v tomto roce započato
s prováděním běžné údržby. Provedeny byly opravy oken a dve-
ří též ve škole Vojtíškově a Vysoké. Na běžnou údržbu
škol je rozpočítáno celkem 32.000.- Kčs.

Nutno podotknout, že pro prvé v historii školství
rozhodla vláda čs. republiky o poskytování učební a
školních pomůcek zdarma zdarma, což dříve rodi-

čím žáků učení na vydání ze učebnice a školní pomůcky. Náhrada učebnic a školních pomůcek je zajištěna a kryta státním rozpočtem.

Kultura

V obci je kulturní dům, který je využíván pro kulturní dění obce velmi dobře. Jsou tu pořádány různé kulturní podniky, návštěvy různých souborů, oblastního divadla, es. rozhlasu a podobně. V Malé Moravě velmi dobře pracuje osvětová beseda, která již ochránila několik divadelních her. Jsou zde konány též mnohé schůze a oslavy. V obvodu obce jsou též 3 státní kino osvětové besedy a to v Malé Moravě, Tyrošském Potoku a Těžiškově. Kino ve Těžiškově je nejplněji novostavěnou obšnou a proto je velmi pasivní. Proto pasivita je ovlivněna vzrůstajícím počtem televizorů v domácnostech. V této době jich ve Těžiškově je 13 televizorů. Pro budovnost pro kino ve Těžiškově je předpoklad úplného zániku.

Říčním roku bylo konáno 11 kulturních podniků mimo oslav státních výročí. Večerní byl složkami n.ř., výbrum žen a státním státním oslaven mae-

narodní den dětí. Také ČSM při štátním setkání
zavedl kulturní program, nazv. „Hrátky mládeže“, který
se osvědčil a těší se oblibě, protože zde se opravdu
pobaví mladá i starší občane a zúčastní se ho všichni
vzejnost ze své okolí. V vysokém Potoku je křesťanská
„Kulturní jízba“, v níž je umístěno kino, jsou zde ko-
nány zasedání NV. V budově NV je instalována
obřadní síň pro konání „národních obřadů“ a pro
práci Spolu pro občanské vztahy, který velmi
dobře pracuje.

Komise při NV.

Při NV v Malé Moravě jsou ustaveny komise:
zemědělská, finanční-rozpouta, školská, kulturní a mi-
alní, místního hospodářství, veřejného pořádku a vybor-
čen.

Činnost uvedených komisí řídí rada NV. Pravidelně
hodnotí jejich práci a jejich návrhy ukládají a uvádí
v činnost. Tyto komise mají široké pole působnosti a
projednávání otázek svědčí o tom, že práce mají
hodnotu. Velkou komisí pracuje velmi dobře. Nejlepší z nich

ji komise zemědělská a finančně-rozpěťová, neboť tyto komise mají na svém úseku nejvíce práce a starosti. Měně však pracovala již komise místního hospodářství. Tyto se se teď spojil jako velmi významný pracovník národního výboru. Má velký podíl na brigádnické pomoci jak míst. výboru, tak v zemědělství, dále se zúčastňuje na kulturním životě obce a pomoci škole. Do VZ jsou vybírány ženy tak, aby byly zastoupeny všechny byvalé obce. Předsedkyní VZ je s. Hlavová, učitelka školy v Malém Moravě.

Komise MZL má za úkol přidělováním bytů uchození a věškeré hospodářství a komunikace v obci. Bytový fond MZL byl rozšířen o 46 bytových jednotek, které byly vystavěny ve státní výstavbě, a mají sloužit k tomu, aby z řad osídlenců nových bytů byl posílen fond pracovníků státního statku v Malém Moravě. MZL je vyhrazena kvóta 20% k ubytování osob pracujících na místech pro veřejný zájem důležitých.

Nové bytovky nebyly dohotoveny v termínu a stane se tak v jiném roce, kdy budou osídleny. Bylo zjištěno mnoho závad zejména ohledně podmínek a MZL bude nucen důsledně tvrdit na jejich odstranění.

V Malé Moravě je nedostatek pitné vody hlavně pro nové bytovky. Ve Vojtěškově se o vodorod dobrou starost s. Jurel. Za pomoci občanů, kteří vodu odebírají, provedl rozšíření vodního přístoku, takže nedostatek vody byl odstraněn. V Malé Moravě nutno provést opravu celé vodorodní sítě.

V roce 1961 byla rozšířena praroučnice N V na některých úsecích hospodářského pívota. V tomto roce poprvé N V provádí práci o přístavbě ovčích a staroduchodců. Fondy toto bylo jediné v kompetenci ONV. Letos bylo sociálně slabým osobám vyplaceno celkem 12 tisíc korun.

Knihovny.

V obvodu N V udržují nadále 3 knihovny, které jsou stále doplňovány dotacemi knih z fondu ONV. V Malé Moravě je knihovna s. Mikoláš Klara, říd. škola, ve Vysokém Potoku s. Michel Antonín a ve Vojtěškově nem. po odchodu říd. školy s. Stan. Zapletal, stálého knihovníka. Většinou tuto práci vykonávali učitelé, ale v poslední době se tu mění, proto knihovna nemá dovedl stálého pracovníka. Zatím vedením knihovny

ji pověřena učitelka s. Čermáková - Rutarová. Zde ji knihovna nerhodně umístěna a učnost čtenářů velmi slabá až žádná. Ve škole bývají umístěny brigádníci a ti většinou nezapomínají s knihovnou setrnutí a tak dochází ke ztrátě knih. Občané Vojtěškova propínají kněžný nezájem o knihy a proto ji knihovna velmi pasivní. Nejlépe si vede knihovna v Šalé Moravě. Je dobře vybavena a spojena s čtenářskou a knihovnickou divadelní a dobře vybaveným telerizorem.

Závěr.

Rok 1961 byl pro NV pro sloučení tří obcí hodně aktivní. Vykonal kus práce na všech úsecích života ve vesnici. Aktivita občanů, i když byla celkem uspokojivá, by měla být větší, jak by bylo třeba, aby mohl NV plnit v daleko větší míře, což si naše obce oprávněně vyžaduje. Jsou zde úkoly, které očekáváme své usilovnosti splnění, ale NV nám jako tatary, je nemůžeme splnit bez aktivní pomoci všech občanů. Chceme, aby naše obce, přesto, že ji až v severním konci Moravy, byla křehčí, dostala se do popředí mezi přední obce okresu a kraje.

Nedostatkem práce NV se obáváme v tom, že ještě

s. Grulich Vincenc, ved. pošty Vojtíškor, Ladluškově Front.,
kaměst. Státního statku Vojtíškor, Legeth Pavel, traktorista
St. statku m. morava. Za Podlesí Palacka Front., tajem-
ník NT Podlesí a s. Matyáš Bohuslav, učitel Stá-
tního statku Malá morava - ředitelství.

Musno ještě podotknout, že rok 1961 byl ve znamé-
ní velkého úspěchu vědy v socialistickém táboře našem.
Dne 12. dubna nás zastihla všechnu slavná dějinná
událost. V Sovětském svazu byla vypuštěna kosmická
lod', na níž vzletl do Vesmíru první člověk - kosmonaut
Jurij Gagarin! Tento úspěšný čin je zápasní klatým
přínem do dějin Lidstva. Kosmonaut J. Gagarin
úspěšně zakončil svůj hrdinný let do kosmu a přistál
na Zemi na předem stanoveném místě. Jsme všichni
pravem hrdinové, že to byl Sovětský člověk, který
dosáhl převnosti na světě v dobytí kosmického světa.
V červnu s. J. Gagarina pak přivítala Praha a všichni
přesypíci naší vlasti. Do Vesmíru bylo v SSSR vys-
láno již několik raket a jedna z nich přistála na
okružní.

Na konci všichni občané, kteří se podíleli na
opravě NT si přejí, aby práce v životních letech byla ještě

plodnější a aby se NV v Malé Moravě podařilo zapo- 146
jít daleko širší okruh občanu, aby se nám všem žilo
v naší obci krásněji.